Čo znamená 3,5 % HDP na obranu v eurách?

Pri tohtoročnom HDP by 3,5 % na obranu znamenalo asi 5 mld. eur ročne, o 2,1 mld. viac než dnes. Na obyvateľa je to okolo 390 eur navyše.

To je holý prepočet haagskeho záväzku NATO na slovenské pomery. Kým sa z neho stane rozpočet, rozhodnú tri veci: čo presne sa sľúbilo, akým tempom sa k tomu pôjde a za čo sa peniaze minú.

Čo sa v Haagu sľúbilo

Na summite v Haagu v júni 2025 sa spojenci vrátane Slovenska zaviazali, že do roku 2035 budú dávať ročne 5 % HDP na obranu a bezpečnosť. Číslo má dve časti. Aspoň 3,5 % má ísť na jadro obrany: vojakov, techniku, muníciu a schopnosti, ktoré od krajín žiada NATO. Do 1,5 % môže ísť na ochranu kritickej infraštruktúry, obranu sietí, civilnú pripravenosť a odolnosť.

Každý spojenec má každý rok predložiť plán, ako sa k cieľu postupne dostane. Tempo a skladbu výdavkov spojenci preskúmajú v roku 2029. Do výdavkov sa započítava aj priama pomoc obrane Ukrajiny a jej zbrojárskemu priemyslu. Na summite v Ankare v júli 2026 spojenci záväzok potvrdili a nový cieľ nepridali.

Slovenská kalkulačka

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť odhaduje slovenský HDP v roku 2026 na 142,9 mld. eur. Z toho vychádza nasledujúci prepočet (všetky výpočty sú naše):

- **Dnes:** NATO odhaduje tohtoročné slovenské obranné výdavky na 2,89 mld. eur, teda 2,02 % HDP. Na obyvateľa je to asi 530 eur.
- **Jadro obrany, 3,5 %:** asi 5 mld. eur ročne, okolo 930 eur na obyvateľa. Oproti dnešku 2,1 mld. eur navyše, asi 390 eur na človeka a 1 170 eur na trojčlennú domácnosť.
- **Celý záväzok, 5 %:** asi 7,1 mld. eur ročne, okolo 1 320 eur na obyvateľa. Oproti dnešku 4,3 mld. eur navyše, asi 790 eur na človeka.

Tieto sumy porastú spolu s ekonomikou. Ak sa naplní prognóza rady, v roku 2030 by 3,5 % HDP bolo asi 5,8 mld. eur. Podiel na HDP sa však nemení: ekonomika, ktorá rastie, ho znáša ľahšie.

Rozdiel 2,1 mld. eur ročne je viac než celý tretí konsolidačný balík, ktorý má podľa Rady pre rozpočtovú zodpovednosť objem 1,6 mld. eur. A Slovensko k tomu vstupuje s deficitom verejných financií 4,4 % HDP z roku 2025. Rast ekonomiky zvýši sumy, ale podiel na HDP nezaplatí: 1,5 percentuálneho bodu HDP navyše sa bez škrtov inde, vyšších daní alebo väčšieho dlhu nájsť nedá.

Spor o tempo

Vláda je k tempu skeptická a hovorí to otvorene. Premiér Robert Fico po summite v júni 2025 povedal, že dve percentá v rozpočte postačujú, že Slovensko má suverénne právo rozhodnúť o tempe a štruktúre výdavkov a plán do roku 2035 označil za nereálny. Podľa správy STVR z júla 2026 vláda plánuje zvyšovať výdavky postupne, na 3,5 % HDP do roku 2034, pričom v roku 2027 majú zostať okolo dvoch percent.

Takýto spor je legitímny. Pre krajinu s deficitom nad štyri percentá je rozdiel medzi rokom 2030 a 2034 rozdielom v miliardách eur. Haagsky text navyše sám počíta s kontrolou v roku 2029; o tempe sa teda bude ešte hovoriť.

Čo by sa za tie peniaze kúpilo

Podľa členenia NATO pôjde v roku 2026 zo slovenských obranných výdavkov 44 % na personál, 25 % na výzbroj a techniku a 12 % na infraštruktúru. Podiel výzbroje klesá, ešte v roku 2024 bol 35 %. Väčší rozpočet by preto nemal skončiť len v platoch a budovách, ale v tom, čo Slovensku chýba: v protivzdušnej obrane, munícii, obrane proti dronom a v zálohách.

Časť nákupov Slovensko financuje z európskeho programu SAFE, ktorý mu požičia až 2,3 mld. eur na spoločné nákupy. Je to však úver, ktorý sa raz

bude splácať, nie dar. Ako vyzerá dnešný obranný rozpočet, rozoberáme v otázke Koľko stojí obrana Slovenska?

Kategória 1,5 % je bližšia bežnému životu, než sa zdá. Mosty a železnice, ktoré unesú ťažkú techniku, odolné siete a pripravená civilná ochrana by sa zišli aj bez vojny.

Za tie isté peniaze viac

Najdrahšie je, keď každý štát míňa svoje percentá zvlášť. Štáty EÚ dali v roku 2025 na obranu 418 mld. eur, no spoločne s inými európskymi štátmi nakúpili len asi 11 % výzbroje. Štúdia Európskeho parlamentu odhaduje, že rozdrobenosť stojí Európu 18 až 57 mld. eur ročne. Malé série, desiatky typov tej istej techniky a samostatné tendre sú dôvod, prečo za rovnaké percento HDP dostávame menej obrany.

Slovensko si už spolu s Českom objednáva nákladné vozidlá Tatra a pri bojových vozidlách CV90 sa s ním dohodlo na spolupráci pri obstaraní aj servise. Čím viac sa bude kupovať spolu, tým menej bolestivé bude každé ďalšie percento. Celý rad čísel so zdrojmi vedieme v Európskej obrane v číslach.

Všetky otázky →

ČASTÉ OTÁZKY

K čomu sa Slovensko v Haagu zaviazalo?
Spolu s ostatnými spojencami k tomu, že do roku 2035 bude dávať ročne 5 % HDP na obranu a bezpečnosť: aspoň 3,5 % na jadro obrany a do 1,5 % na infraštruktúru, kybernetickú obranu a civilnú pripravenosť. Tempo a skladbu výdavkov spojenci preskúmajú v roku 2029.

Koľko je 3,5 % HDP v eurách?
Pri HDP okolo 143 mld. eur, ktoré Rada pre rozpočtovú zodpovednosť očakáva v roku 2026, asi 5 mld. eur ročne. NATO odhaduje tohtoročné slovenské obranné výdavky na 2,89 mld. eur, rozdiel je teda zhruba 2,1 mld. eur. Výpočet je náš.

Koľko by to stálo jednu domácnosť?
Na obyvateľa by 3,5 % HDP znamenalo okolo 930 eur ročne, teda asi o 390 eur viac než dnes. Pre trojčlennú domácnosť je to zhruba 1 170 eur ročne navyše. Nie je to účet do schránky, platí sa z rozpočtu: škrtmi inde, vyššími daňami alebo dlhom.

Kedy chce vláda 3,5 % dosiahnuť?
Podľa správy STVR z júla 2026 vláda plánuje postupne zvyšovať výdavky na 3,5 % HDP do roku 2034; v roku 2027 majú zostať okolo dvoch percent. Premiér Fico v júni 2025 označil dve percentá za postačujúce a plán do roku 2035 za nereálny.

Ide to lacnejšie?
Čiastočne áno, ak by európske štáty nakupovali spolu. Štúdia Európskeho parlamentu odhaduje, že rozdrobené výdavky stoja Európu 18 až 57 mld. eur ročne. Štáty EÚ pritom v roku 2025 nakúpili spoločne s inými európskymi štátmi len asi 11 % výzbroje.

ZDROJE

- NATO: The Hague Summit Declaration (6/2025) – 5 % HDP ročne do roku 2035: aspoň 3,5 % na jadro obrany, do 1,5 % na ochranu kritickej infraštruktúry, sietí, civilnú pripravenosť a odolnosť; ročné plány s „dôveryhodnou, postupnou“ trajektóriou; preskúmanie v roku 2029; započítava sa aj priama pomoc obrane Ukrajiny
- NATO: The Ankara Summit Declaration (7/2026) – spojenci „plnia“ haagsky záväzok, nový cieľ nepribudol
- NATO: Defence Investment of NATO Countries (2014–2026) (7/2026) – Slovensko: 2 588 mil. € = 1,99 % HDP (2024), 2 772 mil. € = 2,03 % (2025, odhad), 2 886 mil. € = 2,02 % (2026, odhad); tab. 8: personál 43,94 %, výzbroj a technika 25,22 %, infraštruktúra 12,15 % (2026, odhad); výzbroj 35,17 % v roku 2024
- Eurostat: GDP and main components, nama_10_gdp (10/2026) – nominálny HDP Slovenska 138 735 mil. € (2025)
- Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Makroekonomická prognóza, jún 2026 – nominálny HDP 142,9 mld. € (2026), 148,3 (2027), 153,9 (2028), 159,9 (2029), 166,3 (2030); tretí konsolidačný balík 1,6 mld. €; prepočty 3,5 % a 5 % HDP, na obyvateľa a na domácnosť sú naše
- Štatistický úrad SR: Stav obyvateľstva (2026) – 5 403 009 obyvateľov k 30. 6. 2026
- TASR: Fico o výdavkoch na obranu po summite v Haagu (6/2025) – dve percentá v rozpočte postačujú, suverénne právo rozhodnúť o tempe a štruktúre výdavkov, plán do roku 2035 nereálny
- STVR: Slovakia to keep defence spending above 2 % (7/2026) – vláda plánuje postupne zvýšiť výdavky na 3,5 % HDP do roku 2034, v roku 2027 okolo 2 % (správa TASR)
- Eurostat: Government deficit and debt, gov_10dd_edpt1 (10/2026) – deficit verejnej správy SR −4,4 % HDP, dlh 60,5 % HDP (2025)
- Európska komisia: Návrh vykonávacieho rozhodnutia Rady pre Slovensko, COM(2026) 55 (1/2026) – úver SAFE do 2 316 674 361 €; Rada EÚ: SAFE (4/2026) – rozhodnutie pre Slovensko prijaté vo februári 2026
- CZ Defence: Slovakia approves funding for nine army modernization projects through SAFE (12/2025) – materiál MO SR: vozidlá Tatra NG3 objednané spolu s Českom; MO SR: Slovensko a Švédsko podpísali medzivládnu dohodu o akvizícii CV90 (12/2022) – dohoda s Českom o spolupráci pri obstaraní a servise z augusta 2022
- EDA: Defence Data 2025–2026 (7/2026) – štáty EÚ: 418 mld. €, 2,2 % HDP (2025); spoločné európske nákupy výzbroje 11 % (hlásilo 19 z 27 štátov)
- EPRS: Improving the quality of European defence spending (2024) – náklady neeurópy v obrane 18–57 mld. € ročne